

Тема № 8. Особливості відбору спортсменів у клуби НБА, ГБЛ, НФЛ, НХЛ

Мета заняття: *ознайомитись з особливостями відбору спортсменів до Національної баскетбольної асоціації, Головної бейсбольної ліги, Національної футбольної ліги, Національної хокейної ліги.*

Питання для самостійного вивчення

1. Відбір спортсменів у клуби НБА (Національна баскетбольна асоціація).
2. Відбір спортсменів у клуби ГБЛ (Головна бейсбольна ліга).
3. Відбір спортсменів у клуби НФЛ (Національна футбольна ліга).
4. Відбір спортсменів у клуби НХЛ (Національна хокейна ліга).

Ключові терміни та поняття: *відбір спортсменів, Національна баскетбольна асоціація, Головна бейсбольна ліга, Національна футбольна ліга, Національна хокейна ліга.*

Методичні вказівки до вивчення теми

При опрацюванні **першого питання** необхідно ознайомитися з порядком відбору спортсменів у клуби НБА (Національна баскетбольна асоціація).

Передусім потрібно усвідомити, що *відбір НБА* (*англ. NBA draft*) – щорічна процедура відбору тридцятьма клубами [Національної баскетбольної асоціації](#) нових [баскетболістів](#), які прагнуть розпочати [кар'єру](#) в найкращій баскетбольній лізі планети.

Доцільно розглянути структуру американського баскетболу, що нагадує велику піраміду. Її основу складає шкільний баскетбол. Середня ланка –розгалужена й добре організована система студентського баскетболу, а також нижчі професійні ліги. Вершину піраміди формують професійні клуби NBA.

Щорічний відбір новачків за системою «драфт» проводиться після закінчення чергового сезону в червні місяці.

До участі в драфті допускаються спортсмени, яким виповнилося 19 років. Вони повинні мати відповідний рівень спортивної майстерності та подати письмову заяву до NBA не пізніше ніж за 45 діб до дня проведення драфту.

Зауважте, щоб звести до мінімуму помилки при відборі і якомога точніше оцінити потенційні можливості молодого баскетболіста, в NBA створена розгалужена система багаторічного спостереження за перспективними спортсменами.

За три тижні до драфту проводяться так звані «оглядини» гравців, яких Центральне скаутське бюро ліги включило до драфтового списку.

У процесі переддрафтового вивчення можливостей гравців клуби намагаються вирішити низку важливих питань, а саме:

- Чи виправдає гравець витрачені на нього кошти?
- Чи володіє кандидат достатніми для NBA фізичними даними та підготовленістю?
- Чи зможе новобранець проявити себе в NBA?
- Що у спортсмена на душі?
- Чим вирізняється гравець і чи зможе зберегти свою індивідуальність у NBA?
- Чи гравець переможець за характером?
- Чи подобається керівництву клубу цей гравець?

Щоб дати аргументовану відповідь на питання стосовно перспективності новобранців, в лігах і клубах функціонує розгалужена скаутська служба. Спеціальні тренери-селекціонери здійснюють безперервний пошук молодих талантів у закріплених за ними регіонах, у тому числі і в зарубіжних країнах.

При розгляді **другого питання** потрібно розглянути сутність системи відбору спортсменів у ГБЛ (Головна бейсбольна ліга).

У бейсболі, як і в баскетболі, створена потужна й розгалужена система підготовки спортсменів. Найбільш масовою її ланкою є шкільний бейсбол.

Візьміть до уваги, що відбір гравців до клубів проводиться два рази на рік (січень, червень) за системою «драфт». Гравці, що були відібрані в січневому драфті і з тих або інших причин не підписали контракти з клубами, автоматично включаються до червневого драфту і можуть бути відібраними іншою командою.

Рейтинговий список гравців на драфт складає ліга. Відповідно до Статуту професійної бейсбольної ліги (MLB) у драфті можуть брати участь бейсболісти, які закінчили середню школу. Якщо випускник середньої школи не підписав контракт із професійним клубом MLB до вступу в університет, то він втрачає право працевлаштування в лізі до досягнення 21-річного віку.

Опрацювання **третього питання** передбачає засвоєння особливостей відбору новачків у НФЛ (Національна футбольна ліга).

Зверніть увагу, що основним резервом для поповнення складів команд NFL є гравці студентських команд і Міжнародної ліги.

Відбір проводиться в січні після закінчення фінальної серії ігор «Супербоул» (англ. Super Bowl). Драфт складається з 17-ти раундів.

Гравці, яких не відібрали, мають право на вільне працевлаштування в клубах ліги, що виявлять до них інтерес.

При розгляді **четвертого питання** потрібно розглянути процедуру відбору новачків у НХЛ (Національна хокейна ліга).

Національна хокейна ліга складається з американських і канадських хокейних клубів. При більшості клубів функціонують хокейні школи,

навчання в яких розпочинається в 6-річному віці. Юні спортсмени розподіляються на вікові групи:

«А» – 6-7-річні;

«В» – 8-9-річні;

«С» – 10-11-річні;

«Д» – 12-13-річні і т. д.

Нині між NHL та Міжнародною федерацією хокею на льоду діє угода, яку підписали майже всі національні федерації хокею, щодо умов переходу хокеїстів із Європейських країн до NHL.

Із кінця 1990-х років до драфтових списків NHL включаються хокеїсти, яким не пізніше ніж у вересні виповниться 18 років і які не старше 20-річного віку.

Це правило стосується тільки північноамериканських хокеїстів (США, Канада). Для хокеїстів з інших країн встановлено лише одне вікове обмеження – їм повинно бути не менше 18 років.

Драфт проводиться у червні та передбачає дев'ять раундів (раніше було 12). Однак драфт може закінчитися і раніше, якщо представники клубів за це проголосують.

Північноамериканські хокеїсти, яких оберуть у драфті, залишаються за клубами, що їх задрафтували впродовж двох років. Якщо за цей час клуби не підпишуть із ними контракти, вони знову одержують право на участь у драфті.

Хокеїсти з інших країн, яких клуби задрафтували, залишаються за цими клубами доти, доки вони не підпишуть із ними контракти або не передадуть право на цих гравців іншим клубам.

Отже, можна зробити висновок щодо провідних професійних ліг у командних ігрових видах спорту.

Провідні професійні ліги в командних ігрових видах спорту здійснюють відбір новобранців за системою «драфт». Однак між ними є істотні відмінності в його організації та проведенні. Вони стосуються кількості драфтів протягом року, кількості раундів драфту, особливостей застосування системи «драфт» щодо північноамериканських спортсменів і спортсменів з інших регіонів.

У розглянутих лігах функціонують скаутські бюро і скаутські служби клубів, які наполегливо ведуть пошук спортивних талантів як на території Північної Америки, так і далеко за її межами.

Селекціонери ведуть безперервне спостереження за перспективними спортсменами протягом 4-5 років поспіль. Тренери-селекціонери озброєні новітніми науковими розробками з методики відбору обдарованих спортсменів, але уникнути помилок все ж не вдається.

У випадку розширення ліги застосовується специфічна модель системи «драфт» для комплектування команд нових клубів. Для вирівнювання конкурентоспроможності команд ліг застосовують також драфт відмов.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте особливості відбору спортсменів у клуби Національної баскетбольної асоціації.

2. Охарактеризуйте особливості відбору спортсменів у клуби Головної бейсбольної ліги.

3. Охарактеризуйте особливості відбору спортсменів у клуби Національної футбольної ліги.

4. Охарактеризуйте особливості відбору спортсменів у клуби Національної хокейної ліги.

Тестові завдання

1. У якому році було відкрито перший центр для атлетичних тренувань, який називався «New York Athletic Club»?

а) у 1886 р.;

б) у 1896 р.;

в) у 1876 р.

2. У якому році було засновано Міжнародну федерацію футбольних асоціацій?

а) у 1994 р.;

б) у 1904 р.;

в) у 1924 р.

3. У якому році було засновано Всесвітню баскетбольну асоціацію?

а) у 1968 р.;

б) у 1978 р.;

в) у 1988 р.

4. У якому виді спорту функціонують декілька міжнародних організацій, які проводять змагання за своїми версіями?

а) у футболі;

б) у плаванні;

в) у боксі.

5. Чи є Міжнародна організація, яка охоплює всі професійні види спорту?

а) так;

б) ні.

6. Укажіть підходи до розвитку професійного спорту:

а) американський;

б) спортивно-комерційний і комерційно-спортивний;

в) європейський.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розробіть модель структури професійної ліги (асоціації) або професійного клубу (команди) з гіпотетичного виду спорту.

Завдання 2. Встановіть відповідність, пов'язавши питання з правильною відповіддю.

<i>Питання</i>	<i>Відповіді</i>
Професійний спортивний клуб – це	а) акціонерна організація, що займається спортивним бізнесом; б) клуб, який має команду високого класу; в) організація, метою якої є отримання прибутку; г) приватна, акціонерна або корпоративна організація, що об'єднує різні групи людей з метою участі у спортивному бізнесі; д) приватна комерційна організація, яка надає послуги у сфері спорту.
Коли було створено Національну хокейну лігу?	а) у 1902 р.; б) у 1917 р.; в) у 1920 р.; г) у 1972 р.; д) у 1979 р.
Як відбувається вступ до ліги нових команд в американському професійному спорті?	а) команди, які перемагають у фарм-лігах переходять до елітних ліг, а аутсайтери – до нижчих ліг; б) на конкурсній основі власники отримують можливість купити собі право на формування команди; в) за рішенням федерального спортивного органу нова команда створюється; г) претенденти у ході жеребкування розігрують право виступати в елітній лізі.
Укажіть підходи до розвитку професійного спорту	а) американський; б) спортивно-комерційний і комерційно-спортивний; в) європейський.

Який документ у професійному спорті регулює взаємовідносини команди та спортсмена, а також визначає їх права й обов'язки?	а) контракт; б) заява; в) протокол.
Укажіть чинники, які впливають на відвідуваність змагань:	а) кількість населення, розмір стадіону, «політичний клімат» країни, рівень освіти населення, рівень розвитку професійного спорту; б) наявність у командах зірок і суперзірок, зручність і комфортність місць на спортивних аренах, додаткові послуги; в) кількість і демографічний склад населення, популярність виду спорту, рівень доходів населення і вартість квитків, наявність у командах зірок і суперзірок, зручність і комфортність місць на спортивних аренах, додаткові послуги.
Що зумовлює суттєве зростання цін на спортивні змагання?	а) підвищення вимог до умов проведення спортивних змагань; б) підвищення видовищності та розширення програми змагань; в) підвищення вимог до організаційного, суддівського, лікарського та інформаційного забезпечення.

Завдання 3. Напишіть есе на тему «Особливості відбору спортсменів в обраному виді спорту» (вид спорту за вибором студента).